

ÁLFHÓLSSKÓLI

Sjálfsmatsáætlun Álfhólsskóla

Efnisyfirlit

1 Inngangur	3
2 Álfhólsskóli	3
3 Mat á skólastarfi	5
3.1 Tilgangur og markmið matsins	5
3.2 Matsteymi	5
4 Fræðileg umfjöllun	6
4.1 Ytra mat og áhrif þess á innra mat	6
4.2 Nálganir	7
5 Aðgerðir og framkvæmd	7
5.1 Sjálfsmatsáætlun	8
5.2 Sérverkefni skóla	10
5.3 Aðrar kannanir	10
5.4 Skimanir stoðþjónustu	10
6 Lokaorð	12
Heimildaskrá	14

1 Inngangur

Í sjálfsmatsáætlun er greint frá því hvernig sjálfsmati verður háttáð í Álfhólsskóla haustið 2017 til vors 2020. Tilgangur matsins er að leggja grunn að sívirku umbótasamstarfi í skólanum, greina þarfir hans fyrir breytingar og umbætur með hagsmuni nemenda að leiðarljósi. Markmiðið er að styrkja innviði starfsins, draga fram það sem vel er gert og benda á það sem betur má fara (Sigurlína Davíðsdóttir o.f., 2011, bls. 7).

Samkvæmt lögum um grunnskóla (91/2008) ber hverjum skóla að meta starfið með kerfisbundnum hætti, í 36. grein stendur:

- Hver grunnskóli metur með kerfisbundnum hætti árangur og gæði skólastarfs á grundvelli 35. gr. með virkri þátttöku starfsmanna, nemenda og foreldra eftir því sem við á.
- Grunnskóli birtir opinberlega upplýsingar um innra mat sitt, tengsl þess við skólanámskrá og áætlanir um umbætur.

Samkvæmt 35. grein er markmið mats og eftirlits með gæðum starfs í grunnskólum að:

- A. veita upplýsingar um skólastarf, árangur þess og þróun til fræðsluyfirvalda, starfsfólks skóla, viðtökuskóla, foreldra og nemenda,
- B. tryggja að starfsemi skóla sé í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og aðalnámskrár grunnskóla,
- C. auka gæði náms og skólastarfs og stuðla að umbótum,
- D. tryggja að réttindi nemenda séu virt og að þeir fái þá þjónustu sem þeir eiga rétt á samkvæmt lögum.

Það er því að mörgu að hyggja við gerð sjálfsmatsáætlunar og brýnt að vanda verkið. Í þessari áætlun verður lögð áhersla á að uppfylla þau markmið sem sett eru skv. lögum og reglugerðum en einnig verður horft til þátta sem matsfræðin leggja áherslu á. Þessu til viðbótar verður horft til viðmiðunarlista vegna ytra mats skóla sem unnið er af Námsmatsstofnun fyrir Mennta- og menningarmálaráðuneytið og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Í fyrsta kafla má finna kynningu á Álfhólsskóla. Í öðrum kafla eru upplýsingar um markmið og tilgang matsins svo og matsteymið. Í þriðja kafla er rætt um áhrif ytra mats á sjálfsmat skólans, kenningar og nálganir. Í fjórða kafla segir frá sjálfsmatinu. Fimmti kafli greinir frá aðferðum og framkvæmd, grunni að sjálfsmatsáætlun, öðrum matsverkefnum o.fl. Aftast má finna lokaorð. Í viðauka við sjálfsmatsáætlunina er að finna ítarlega lýsingu á grunni sjálfsmatsáætlunarinnar auk fylgiskjala.

2 Álfhólsskóli

Álfhólsskóli er heildstæður grunnskóli staðsettur í grónu hverfi í austurbæ Kópavogs og í göngufæri við Kópavogs- og Fossvogsdal. Skólinn starfar í tveimur húsum, í Digranesi (Álfhólsvegur 100) fyrir nemendur í 1. – 4. bekk og í Hjalla (Álfhólsvegur 120) fyrir nemendur í 5. – 10. bekk. Skólinn hefur auk þess afnot af íþróttahúsi HK og þar hefur Álfhóll dægradvöl skólans fyrir nemendur frá 1. – 4. bekk einnig verið til húsa. Skólinn byggir á langri hefð fyrir framsæknu og árangursríku skólastarfi þar sem áhersla hefur verið lögð á þátttöku í margs konar þróunarverkefnum. Í skólanum er öflugt

sérkennsluver, námsver fyrir einhverfa nemendur og móttökudeild fyrir nýbúa. Í Álfhólsskóla er skapandi starf með fjölbreyttum kennsluháttum og nám við hæfi hvers og eins óháð menningarlegum bakgrunni.

Hlutverk

Hlutverk Álfhólsskóla er að búa nemendur undir þátttöku í lýðræðissamfélagi í námsumhverfi sem stuðlar að sjálfstæði og þroska einstaklingsins.

Gildi

Álfhólsskóli hefur þrjú megingildi að leiðarljósi: **Menntun – Sjálfstæði - Ánægja**

Menntun

Í Álfhólsskóla er skapandi starf með fjölbreyttum kennsluháttum og nám við hæfi hvers og eins óháð menningarlegum bakgrunni.

Sjálfstæði

Í Álfhólsskóla er lögð áhersla á að nemendur séu sjálfstæðir, sýni frumkvæði, ábyrgð og setji sér raunhæf markmið.

Ánægja

Í Álfhólsskóla er skólabragur sem einkennist af ánægju, leik og vellíðan.

Framtíðarsýn

Álfhólsskóli verður meðal fremstu grunnskóla landsins.

Álfhólsskóli tekur vel á móti öllum nemendum og einsetur sér að útskrifa fróðleiksfúsa, virka og ánægða þjóðfélagsþegna með trú á eigin hæfileika og getu.

Samskipti heimila og skóla eru góð og einkennast af gagnkvæmri virðingu.

Í Álfhólsskóla starfar samhentur hópur áhugasamra og hæfileikaríkra starfsmanna með fjölbreytta og faglega þekkingu.

- Álfhólsskóli tryggir að öllum nemendum líði vel jafnt í leik og starfi. Þeir fái kennslu við hæfi hvers og eins og nái hámarksárangri miðað við færni og getu. Nemendur verði ábyrgir, sjálfstæðir í vinnubrögðum og öðlist jákvæða sjálfsmynd.
- Álfhólsskóli leggur áherslu á gott samstarf foreldra, nemenda og starfsfólks. Skólinn veitir faglega þjónustu og er með virkt og vel skipulagt stoðkerfi. Foreldrar eru ávallt velkomnir í Álfhólsskóla til að kynna sér innra starf hans. Skólinn veitir góðar upplýsingar um starfið.
- Álfhólsskóli veitir starfsmönnum sínum góða starfsaðstöðu, gott vinnuumhverfi og hvatningu í starfi. Skólinn tryggir starfsmönnum sínum tækifæri til starfsþróunar og endurmenntunar. Álfhólsskóli er vinnustaður þar sem ríkir góður starfsandi, byggður á mikilli samvinnu og upplýsingamiðlun starfsfólks.
- Álfhólsskóli leggur áherslu á gott samstarf við skóla, félög og stofnanir. Skólinn er umhverfisvænn skóli sem starfar í anda Grænánans og sjálfbærrar þróunar. Álfhólsskóli er fyrirmynd annarra skóla í Kópavogi varðandi vistvæna starfshætti og umhverfisvernd.

3 Mat á skólastarfi

3.1 Tilgangur og markmið matsins

Rökin fyrir því að meta skólastarf er einkum af tvennum toga. Annars vegar er um að ræða utanaðkomandi hvata sem birtast í lögum og fyrirmælum stjórnvalda og hins vegar eru það innri hvatar, þ.e. löngun og þarfir starfsfólks, stjórnenda, foreldra og nemenda skólans til að gera gott skólastarf betra. Í leiðbeiningum um innra mat (Sigurlína Davíðsdóttir o.fl., 2011, bls. 7) sem teknar voru saman af frumkvæði íslenska matsfræðifélagsins kemur fram að tilgangur innra mats skóla sé tvenns konar. Í fyrsta lagi er horft til þess að þeim fjármunum sem settir eru í skólastarfið sé vel varið en auk þess gegnir matið því hlutverki að styðja við innviði starfsins og aðstoða starfsfólk við að gera það betra. Tilgangurinn er, eins og fram kom í inngangi, að leggja grunn að sívirku umbótastarfi í skólanum og greina þarfir hans fyrir breytingar og umbætur með hagsmuni nemenda að leiðarljósi. Skólastarf snýst fyrst og fremst að nemendum og fjölbreyttum árangri þeirra. Þess vegna er mjög mikilvægt að huga að öllum þáttum sem hafa áhrif á námsárangur.

Matsteymi setti haustið 2017 fram matsáætlun til ársins 2020. Matsþættir eru í samræmi við yfirmarkmið bæjarstjórnar Kópavogs sem unnin eru út frá heimsmarkmiðum sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun (sjá: <https://www.kopavogur.is/is/frettir-tilkynningar/heimsmarkmid-sameinudu-thjodanna-innleidd-i-kop-avogi-1>).

Samkvæmt matsáætlun eru matsþættir innan eftirtaldrá viðfangsefna:

- Fagleg forysta
- Stefnumótun og skipulag
- Samskipti heimilis og skóla
- Nám og kennsla
- Nemendur, þátttaka, líðan og ábyrgð
- Mannauður, líðan og starfsandi

Það er ekki einungis horft til innra mats einnig er horft til ytra mats skólans. Skólinn nýtir kannanir sem gerðar eru af utanaðkomandi aðilum til að greina stöðu og þarfir innan skólans og er það mikilvæg viðbót við innra matið. Til að meta ofangreinda þætti er því stuðst við ýmis gögn, t.d. niðurstöður frá Skólapúlsinum, kannanir á vegum teymisins Öll sem eitt, stefnumótunardaga, skólamenningarfundir, samræmd próf, LOGOS greiningar, rafrænar starfsmannakannanir á vegum matsteymis, mat stjórnenda á kennslu (sjá gátlista í viðauka 3), rýnihópa starfsmanna og nemenda o.fl. Einnig má í viðauka 2 finna gátlista matsteymis um viðmið og vísbendingar um gæði í skólastarfi þar sem tekið er á ofangreindum þáttum.

3.2 Matsteymi

Í matsteymi Álfhólsskóla sitja 6 fulltrúar, skólastjóri auk fulltrúa annarra stjórnenda, kennara, starfsmanna, nemenda og foreldra. Upplýsingar um fulltrúa í matsteymi er að finna á vefsíðu skólans. Forsenda fyrir setu í matsteymi er að fulltrúar hafi áhuga á mati og sjái tilgang með því. Matsteymið þarf að koma sér saman um teymisstjóra, sem er einn af þessum sex fulltrúum. Fulltrúar í teyminu sitja í þrjú ár í senn. Lögð er áhersla á að ekki hætti allir í einu heldur sé tveimur fulltrúum skipt út árlega. Verkefnastjóri í UT aðstoðar við innra mat, fyrst og fremst með því að sjá um fyrirlögn

nemendakönnunar Skólapúlsins.

Það er í verkahring teymisins að setja niður sjálfsmatsáætlun skólans. Einnig að fylgja eftir að farið sé eftir lögum og reglugerðum varðandi mat á skólastarfi. Teymið leggur áætlunina fyrir skólaráð þar sem sitja fulltrúar foreldra, nemenda og grenndarsamfélagsins og geta þeir gert athugasemdir við matsþætti og framkvæmd og eða komið með tillögum að nýjum matsþáttum.

Fulltrúar í teyminu skipta með sér verkum þegar kemur að matinu sjálfu og kynningu niðurstaðna fyrir starfsfólki, nemendum og foreldrum. Teymið tekur sjálfst ákvarðanir varðandi skiptingu verka þar sem styrkleikar hvers meðlims skipta máli.

Siðareglur eru nauðsynlegar til þess að skapa matsaðilum siðferðilegan ramma til að starfa eftir. Siðareglum er ætlað að stuðla að faglegum og heiðarlegum vinnubrögðum. Matið tekur tillit til nemenda, foreldra svo og starfsmanna og því er mikilvægt að borin sé virðing fyrir öllum aðilum og niðurstöðum matsins. Teymið þarf að huga að eftirfarandi atriðum:

- Það noti kerfisbundnar aðferðir til að afla gagna í matinu
- Það sé meðvitað um hugsanlega galla á þeim
- Það vinni matið ævinlega samkvæmt bestu samvisku
- Matið sé bæði heilsteyppt og heiðarlegt þannig að tekið sé tillit til hagsmunaárekstra
- Niðurstöður séu túlkaðar hógvælega
- Borin sé virðing fyrir öllum þeim sem koma að matinu
- Mismunandi aðstæður fólks séu virtar
- Borin sé ábyrgð á almennri velferð, bæði þátttakenda og almennings

(Sigurlína Davíðsdóttir, 2013, bls.151)

Siðareglur eru rifjaðar upp árlega.

4 Fræðileg umfjöllun

Í þessum kafla verður fjallað um ytra mat skólans, áherslur og viðmið sem sett hafa verið af Mennta- og menningarmálaráðuneytinu og Sambandi íslenskra sveitarfélaga. Viðmiðin hafa mikil áhrif á innra mat skólanna og væntanlega störf þeirra. Einnig verður fjallað um helstu kenningar og nálganir sem nýttar eru í mati skólans og þær útskýrðar.

4.1 Ytra mat og áhrif þess á innra mat

Í lögum um grunnskóla (nr.91/2008) og reglugerð um mat og eftirlit í grunnskólum og upplýsingaskyldu sveitarstjórna um skólalagd (nr.658/2009) er auk ákvæða um innra mat skóla að finna ákvæði um mat og eftirlit sveitarfélaga og Mennta- og menningarmálaráðuneytisins með skólastarfi.

Faghópur sem samanstóð af fulltrúum þessara aðila lagði til að ytra mat á grunnskólum myndi í fyrstu umferð ná til valdra þátta sem kalla mætti lykिल्þætti í umbótastarfi. Þrír þættir urðu fyrir valinu, stjórnun, nám og kennsla og innra mat skóla. Auk þess sem skólar geta óskað eftir að tiltekinn þáttur í starfi skólans verði metinn til viðbótar. Jafnframt eru sett fram skilgreind viðmið um gæði í skólastarfi. Þessi viðmið eru byggð á lögum og reglugerðum um skólastarf og aðalnámsskrá grunnskóla.

Hluti ytra matsins fjallar um innra mat í grunnskóla, þar sem lagt er mat á framkvæmdina innan skólans og umbótastarfið í kjölfar matsins. Til þessara viðmiða er mikilvægt að horfa þegar unnið er að gerð sjálfsmatsáætlunar.

4.2 Nálganir

Við mat á skólastarfi er nauðsynlegt að notast við ólíkar matsleiðir. Ólíkar aðferðir við öflun gagna, greiningu, túlkun og skráningu niðurstaðna geta gefið matsaðilum víðtækari sýn og varpað skýrara ljósi á skólastarfið vegna fjölbreytni gagna og gagnasöfnunar. Við innra og ytra mat Álfhólsskóla er því notast við bæði eigindlegar og megindlegar aðferðir (Anna Ólafsdóttir og Sigurlína Davíðsdóttir, 2013).

Kostur megindlegra aðferða er að þær ná yfirleitt til stórs hóps og gefa möguleika á að draga ályktanir um heildina út frá viðkomandi úrtaki hverju sinni. Niðurstöður eru tölfræðilegar, afdráttarlausar og tala sínu máli. Því er oftast auðvelt að setja sér viðmið sem flestir skilja. Aðferðin hentar einkum vel þegar markmiðið er að fá yfirlit yfir tiltekið svið, t.d. um viðhorf eða hegðunarmynstur. Í Skólapúlsinum er sem dæmi notast við megindlegar aðferðir til að afla gagna (Ragnheiður Harpa Arnardóttir, 2013). Skólapúlsinn sér um mælingar fyrir mjög marga skóla á landinu. Hann nýtir sér megindlegar rannsóknaraðferðir og gerir það vel. Eftir að Skólapúlsinn hóf mælingar þá geta skólar borið sig saman við aðra skóla og séð hvar þeir standa í samanburði við aðra skóla. Markmið mats á skólastarfi er þó fyrst og fremst að nýta niðurstöður sem þessar til þess að fá upplýsingar um það hvernig skólastarfið fer fram og hvernig hægt er að bæta það.

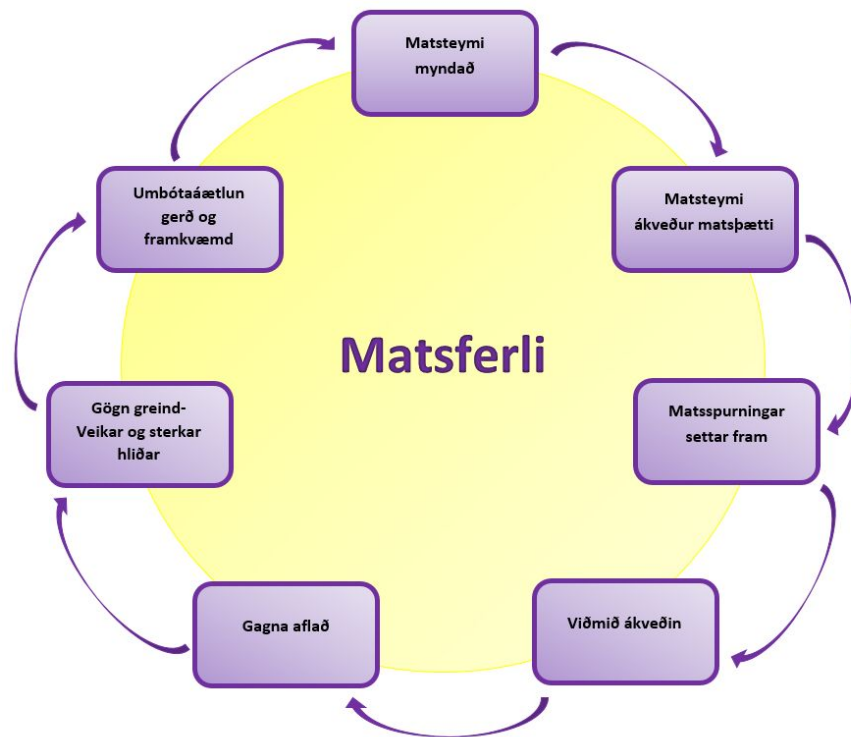
Kostur eigindlegra aðferða er að þær gefa færi á að grafast fyrir um hvaða merkingu eða skilning fólk leggur í ákveðna hluti. Tilgangurinn er ekki að alhæfa um heildina út frá niðurstöðum heldur fá dýpri innsýn í viðfangsefnið. Eigindlegar aðferðir gefa jafnframt dýrmæta möguleika á að spyrja nánar út í ákveðin atriði, málefni og upplifanir einstaklinga sem gæti varpað frekara ljósi á viðfangsefnið. Rýnihópar eru dæmi um eigindlega aðferð sem notast er við við innra mat (Sigríður Halldórsdóttir og Ragnheiður Harpa Arnardóttir, 2013).

Styrkleika beggja aðferða má samnýta á margbreytilegan hátt með blönduðum aðferðum megindlegra og eigindlegra aðferða, t.d. þegar spurningakönnun er lögð fyrir og svo rýnihópar strax í kjölfarið (Berliner, 2002).

Í sjálfsmatsskýrslunni er leitast við að hafa niðurstöður eins nákvæmar og hægt er. Niðurstöður geta þó verið trúnaðarmál eða erfitt að greina frá þeim, má þar nefna dæmi um niðurstöður úr nemendasamtölum og athugun á gæðum kennslu. Því koma nákvæmar niðurstöður ekki fram við skýrslugerð í því mati þar sem þarf að taka tillit til persónuverndar.

5 Aðgerðir og framkvæmd

Innra mat hefur hvorki upphaf né endi heldur er sífellt í gangi (sjá mynd). Þess vegna er mikilvægt að skipta því niður í framkvæmanlegar einingar. Verkefnum hefur verið raðað niður eftir mánuðum.

(Sigurlína Davíðsdóttir, 2013, bls. 152)

Þegar hverjum þætti er lokið er niðurstöðum skilað. Matið er í gangi allt árið, niðurstöðum er því safnað jafnt og þétt yfir veturinn. Í einhverjum tilfellum er mögulegt að bregðast strax við með umbótaáætlun eða annars konar aðferðum. Samantekt á niðurstöðum skólaársins er síðan birt að vori auk umbótaáætlunar. Heildarniðurstöður og áætlun um umbætur eru birtar á þriggja ára fresti.

5.1 Sjálfsmatsáætlun

Í þessum kafla er grunnur að sjálfsmatsáætlun fyrir skólaárin 2017-2020. Í honum koma fram fastir matsþættir sem mældir eru árlega auk þátta sem mældir eru annað hvert ár. Í viðauka 1 er gerð nánari grein fyrir hverjum matsþætti fyrir sig. Þetta nær ekki yfir allt mat í skólanum því áætlanir geta breyst, verkefni bættast við og sum detta út, óvæntar aðstæður geta komið upp o.s.frv. Matsteymi hefur sett fram sjálfsmatsáætlun um framkvæmd innra mats ár hvert.

Sjálfsmatsáætlun Álfhólsskóla

Mánuður	Verkefni	Ábyrgð
Ágúst	<ul style="list-style-type: none"> • Kynning á matsáætlun • Mat á kynningarfundum fyrir foreldra í 1., 5. og 8. bekk 	<ul style="list-style-type: none"> • Matsteymi • Deildarstjóri stigs
September	<ul style="list-style-type: none"> • Útgáfa og lokayfirferð skólanámsskrár og starfsáætlunar • Útgáfa kennsluáætlana hvers árgangs/hvessar námsgreinar og mat á þeim • Skólapúlsinn fyrir nemendur í 6. - 10. bekk • Samræmd próf í 4. og 7. bekk – greining niðurstaðna í framhaldi • Skólamenningarfundir í 1.-10.bekk 	<ul style="list-style-type: none"> • Skólastjórnendur • Kennarar/skólastjórnendur • Starfsmaður á bókasafni • Stjórnendur/umsjónarkennarar • ÖSE teymi
Október	<ul style="list-style-type: none"> • Tengslakannanir • Skólapúlsinn fyrir nemendur í 6. - 10. bekk • Skólamenningarkönnun 6.-10. bekkur • Mat á kennslu hefst 	<ul style="list-style-type: none"> • Umsjónarkennarar • Starfsmaður á bókasafni • Skólastjórnendur
Nóvember	<ul style="list-style-type: none"> • Skólapúlsinn fyrir nemendur í 6. - 10. bekk 	<ul style="list-style-type: none"> • Starfsmaður á bókasafni
Desember	<ul style="list-style-type: none"> • Skólapúlsinn fyrir nemendur í 6. - 10. bekk 	<ul style="list-style-type: none"> • Starfsmaður á bókasafni
Janúar	<ul style="list-style-type: none"> • Skólapúlsinn fyrir nemendur í 6. - 10. bekk • Mat á framboði valgreina, samráð við 9. og 10. bekk um valgreinar o.fl. • Samantekt á niðurstöðum nemendakönnunar haustannar (Skólapúlsinn) 	<ul style="list-style-type: none"> • Starfsmaður á bókasafni • Aðstoðarskólastjóri • Matsteymi
Febrúar	<ul style="list-style-type: none"> • Matsfundur í skólaráði • Skólapúlsinn fyrir nemendur í 6. - 10. bekk • Skólapúlsinn - Foreldrakönnun 2017 og 2019 • Starfsmannasamtöl (jan. – apríl) 	<ul style="list-style-type: none"> • Skólastjóri • Starfsmaður á bókasafni • Deildarstjóri verkefna • Skólastjórnendur
Mars	<ul style="list-style-type: none"> • Skólapúlsinn fyrir nemendur í 6. - 10. bekk • Skólapúlsinn Starfsmannakönnun 2018 og 2020 • Samræmd próf í 9. bekk – greining niðurstaðna í framhaldi 	<ul style="list-style-type: none"> • Starfsmaður á bókasafni • Deildarstjóri verkefna • Stjórnendur/umsjónarkennarar/greinakennarar

Apríl	<ul style="list-style-type: none"> • Mat á skólanámskrá og kennsluáætlunum skv. viðmiðum hefjast • Skólapúlsinn fyrir nemendur í 6. - 10. bekk • Stefnumótunardagur 	<ul style="list-style-type: none"> • Kennarar/stjórnendur • Starfsmaður á bókasafni • Matsteymi
	Maí	<ul style="list-style-type: none"> • Skólapúlsinn fyrir nemendur í 6. - 10. bekk
Júní	<ul style="list-style-type: none"> • Yfirferð áætlana • Samantekt matsteymis um innra mat, skýrsla 	<ul style="list-style-type: none"> • Skólastjórnendur • Matsteymi/stjórnendur

5.2 Sérverkefni skóla

Mat á sérverkefnum skóla fer fram með reglubundum hætti. Þar geta komið inn verkefni eins og heilsuefandi grunnskóli, grænfána verkefni, læsisstefna o.s.frv. Teymin sem hafa umsjón með verkefnum sjá einnig um mat á þeim í samvinnu við matsteymi skólans. Fjöldi verkefna getur verið mismikill frá ári til árs.

5.3 Aðrar kannanir

Til viðbótar skipulögðum könnunum á vegum skólans bætast stundum við kannanir sem lagðar eru fyrir af Menntamálastofnun, s.s Talis og Pisa, meistara- og doktorsnemum o.s.frv.

Einnig eru árlega kannanir frá Rannsókn og greiningu að ósk Kópavogsbæjar. Um er að ræða tvö konar kannanir sem báðar eru lagðar fyrir á vorönn hvers árs:

1. Hagir og líðan nemenda í 5.- 7. bekk
2. Vímuefnaneysla ungs fólks.

Niðurstöður allra kannana og greining á þeim eru kynntar þeim hagsmunaaðilum sem við á og settar í sjálfsmatsskýrslu að vori.

5.4 Skimanir stoðþjónustu

Skólastjóri og aðstoðarskólastjóri halda utan um stoðþjónustu skólans. Í samvinnu við deildarstjóra og sérkennara hefur verið settur upp listi yfir skimunarpróf til að fylgjast með framvindu náms og til að finna nemendur sem eiga við námserfiðleika að etja. Yfirlit yfir skimunarprófin má sjá í töflunni hér að neðan.

Tilgangur þessara skimana er að kanna stöðu nemenda, finna þá nemendur sem skera sig úr og gætu verið í áhættuhópi vegna námserfiðleika og kanna hvort það hafi orðið framfarir hjá nemendum. Deildarstjórar bera ábyrgð á þessu verkefni og horfa til viðmiða sem sett eru með hverju skimunarprófi og unnið úr niðurstöðum.

Skimunarpróf		
Bekkur	Próf	Ábyrgur
1.bekkur	<ul style="list-style-type: none"> • Stafakannanir • Lesferill: Lesfimi, sjónrænn orðaforði, nefnuhraði, orðaleysur • Bohem skimun á hugtakaskilningi 	Umsjónarkennarar, deildarstjóri og hjúkrunarfræðingur
2.bekkur	<ul style="list-style-type: none"> • Lesfimi • Stöðluð stafsetningarskimun • Stafakönnun • Lesferill: Lesfimi, sjónrænn orðaforði, nefnuhraði, orðaleysur 	Umsjónarkennarar og deildarstjóri
3.bekkur	<ul style="list-style-type: none"> • Lesferill: Lesfimi, sjónrænn orðaforði, nefnuhraði, orðaleysur • Logos: Lesskimun, eftir þörfum • Stafsetningarskimun • Orðarún 3.1 og 3.2: Lesskilningur • Talnalykill 	Umsjónarkennarar og deildarstjórar
4.bekkur	<ul style="list-style-type: none"> • Lesferill: Lesfimi, sjónrænn orðaforði, nefnuhraði, orðaleysur • Orðrarún 4.1 og 4.2: Lesskilningur • Samræmd próf í íslensku og stærðfræði: Lesskilningur, málnotkun og stærðfræði. 	Umsjónarkennarar og deildarstjórar
5.bekkur	<ul style="list-style-type: none"> • Lesferill: Lesfimi, sjónrænn orðaforði, nefnuhraði, orðaleysur • Orðarún 5.1 og 4.2: Lesskilningur • Staðlað stafsetningarpróf 	Umsjónarkennarar og deildarstjórar
6.bekkur	<ul style="list-style-type: none"> • Raddlestrarpróf • Lesferill: Lesfimi, sjónrænn orðaforði, nefnuhraði, orðaleysur • Orðarún 6.1 og 6.2: Lesskilningspróf • Staðlað stafsetningarpróf • Logos: Lesskimun eftir þörfum 	Umsjónarkennarar og deildarstjórar
7.bekkur	<ul style="list-style-type: none"> • Raddlestrarpróf • Lesferill: Lesfimi, sjónrænn orðaforði, nefnuhraði, orðaleysur • Orðarún 7.1 og 7.2: Lesskilningspróf 	Umsjónarkennarar og deildarstjórar

	<ul style="list-style-type: none"> • Staðlað stafsetningarpróf 	
8.bekkur	<ul style="list-style-type: none"> • Lesferill: Lesfimi, sjónrænn orðaforði, nefnuhraði, orðaleysur • Orðarún 8.1 og 8.2: Lesskilningspróf • Staðlað stafsetningarpróf. GRP 14. 	Umsjónarkennarar, íslenskukennarar og deildarstjórar
9.bekkur	<ul style="list-style-type: none"> • Lesferill: Lesfimi, sjónrænn orðaforði, nefnuhraði, orðaleysur • Logos: Lesskimun eftir þörfum • Staðlað stafsetningarpróf • Samræmd próf í íslensku, stærðfræði og ensku: Lesskilningur, málnotkun, stærðfræði og enska. 	Umsjónarkennarar, íslenskukennarar og deildarstjórar
10.bekkur	<ul style="list-style-type: none"> • Lesferill: Lesfimi, sjónrænn orðaforði, nefnuhraði, orðaleysur 	Umsjónarkennarar, íslenskukennarar og deildarstjórar

Stjórnendur, kennarar og stoðþjónusta meta niðurstöður samræmdra prófa, hvað gengur vel og hvað má betur fara. Það er hlutverk stoðþjónustu að sinna þeim nemendum sem sýna litlar framfarir og árangur. Í samræmdum prófum er miðað við að setja í forgang nemendur sem eru undir 40 í raðeinkunn.

6 Lokaorð

Eins og fram kemur í inngangi þá er megin áherslan með þessari áætlun að leggja grunn að sívirkri umbótastarfi í Álfhólsskóla með nemendum að leiðarljósi.

Aðal áhersla í skólastarfi er kennsla, undirbúningur, skólaþróun, starfsþróun og að sinna nemendum. Við gerð áætlunarinnar var horft til þessara áhersluþátta. Markmiðið er að virkja kennarana í matinu, án þess þó að íþyngja þeim.

Með matinu er horft til þess að skólinn stefnir á að ná eigin markmiðum og bæta innra starf sitt. Við viljum horfa til framfara og meta út frá eigin viðmiðum og gleyma því ekki að horfa á það sem vel gengur í skólanum og styrkja þá þætti.

Skólastarf er í stöðugri þróun og er það vegna breytinga á umhverfi skóla, vegna tækniþróunar, stefnu löggjafans og eftirlitsaðilans, vegna breyttra áherslna, breyttra viðhorfa í samfélaginu, vegna ólíkra nemenda og svo má lengi telja. Sjálfsmatið þarf að þróast eins og annað starf skólans og mikilvægt er að meta ávallt það sem skólinn er að gera. Sjálfsmat er hringferli og tekur aldrei enda og er því í stöðugri þróun.

Heimildaskrá

Anna Ólafsdóttir og Sigrúlína Davíðsdóttir. (2013). Notkun blandaðra aðferða í rannsóknum. Í Sigríður Halldórsdóttir (ritstjóri), Handbók í aðferðafræði rannsókna, 393-402. Akureyri: Háskólinn á Akureyri.

Berliner, D. C. (2002). Educational research: The hardest science of all. *Educational Researchers*, 31 (8), 18-20.

Lög um grunnskólanr. 91/2008.

Ragnheiður Harpa Arnarsdóttir. (2013). Meginlegar rannsóknir: Gerð rannsóknaráætlunar og yfirlit yfir helstu rannsóknarsnið. Í Sigríður Halldórsdóttir (ritstj.), Handbók í aðferðafræði rannsókna (bls.377-393). Akureyri: Háskólinn á Akureyri.

Reglugerð um mat og eftirlit í grunnskólum og upplýsingaskyldu sveitarstjórna um skólalald nr. 658/2009.

Sigríður Halldórsdóttir og Ragnheiður Harpa Arnardóttir (2013). Yfirlit yfir rannsóknarferlið. Í Sigríður Halldórsdóttir (ritstjóri), Handbók í aðferðafræði rannsókna (bls. 61-69). Akureyri: Háskólinn á Akureyri.

Sigrúlína Davíðsdóttir, Auður Pálsdóttir, Björk Ólafsdóttir, Halldóra Pétursdóttir, Helga Dís Sigurðardóttir, Ólafur H. Jóhannsson og Sigríður Sigurðardóttir. (2011). Leiðbeiningar um innra mat skóla. Sótt af <https://rafhladan.is/bitstream/handle/10802/6905/Lei%C3%B0beiningar-um-innra-mat-uppsett-loka%C3%BAtg%C3%A1fa.pdf?sequence=1>

Sigrúlína Davíðsdóttir.(2013). Mat á skólastarfi, handbók um matsfræði. Reykjavík, Hólar.